

АНАЛИЗ ПРИМЕНЕНИЯ МАТЕМАТИЧЕСКИХ МЕТОДОВ В ИЗУЧЕНИИ ВЛИЯНИЯ ФАКТОРОВ НА ПОКАЗАТЕЛЬ ОБЪЕМА ВЫПУСКА ПРОДУКЦИИ

Итого в сумме: $-12894,19 + 62954,69 = 50060,5$

Анализируя результаты, сравним их значения полученные различными способами. Так, изменение объема выпуска за счет изменения численности в первом методе - 10209,95 тыс. грн., во втором – 12894,19 тыс. грн., что составляет разницу 2684,24 тыс. грн. Это говорит о существенной погрешности первого метода.

Выводы. Таким образом, исследуя математические методы с применением реальных данных, пришли к выводу, что комплексность оценок при анализе многих характеристик деятельности предприятия дает возможность определить методики, дающие более точные результаты. Это приведет к реформированию общеметодологических и организационных основ управления с целью повышения качества хозяйствования.

Источники и литература

1. Елисеєва І.І., Юзбашев М.М. Общая теория статистики: Учебник / Под ред. чл.-корр. РАН И.И. Елисеевой. - 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 480 с.
2. Иода Е.В., Герасимов Б.И. Статистика: Учебное пособие / Под общей ред. Е.В. Иода. Тамбов: Изд-во Тамб. Гос. Техн. ун-та, 2004. – 104 с.
3. Калина А.В., Калініна С.П., Лук'янченко Н.Д. Менеджмент продуктивності: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2004. – 232 с.
4. Костин В.Н., Тишина Н.А. Статистические методы и модели: Учебное пособие. – Ориенбург: ГОУ ОГУ, 2004. – 138 с.
5. Медведев Г.А. Начальный курс финансовой математики: Учеб. пособие. – М.: ТОО «Остожье», 2000. – 267 с.
6. Малыхин В.И. Финансовая математика: Учеб. пособие для вузов. М.: ЮНИТИ – ДАНА, 1999. – 247 с. ISBN-238-00099-5.
7. Савицкая Г.В. Экономический анализ / Г.В. Савицкая. – 10-е изд., испр. - М.: Новое знание, 2004– 640 с.

Ісайкіна О.Д., Попович С.

ВПЛИВ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ

Актуальність дослідження. В умовах процесу глобалізації економічне зростання будь-якої країни неможливе без створення фінансової системи, яка ефективно функціонує. Розв'язання багатьох проблем, що стоять перед українською економікою залежить від того, наскільки ефективно вона функціонує. Фінансова стабільність є потужним стимулом бізнесу, що створює передумови для нейтралізації або пом'якшення наслідків дії небажаних ризиків.

Вивченню проблеми впливу глобалізації на фінансовий ринок України присвятили свої праці вітчизняні й зарубіжні вчені, зокрема В. Базилевич, О. Барановський, Н. Внукова, А. Глуценко, М. Мних, Л. Шірінян, Я. Шумелда, П. Щедрий та інші. Чималий інтерес становлять публікації наукових центрів та академічних інститутів Росії; запропоновані ними методологія і методика розрахунків наслідків приєднання до СОТ на макрорівні, в галузевому і територіальному розрізах модифіковано можуть бути використані й в нашій практиці.

Метою статті є дослідження трансформації фінансового сектору держави з урахуванням припливу іноземного капіталу в Україну, оцінка можливих наслідків вступу України до СОТ, а також обґрунтування основних напрямів регуляторної політики держави в даному сегменті економіки.

Виклад основного матеріалу. Наприкінці ХХ ст. у світі став актуальним термін „фінансова глобалізація” [6, с.24]. Під фінансовою глобалізацією розуміють сукупність транснаціональних потоків товарів, послуг, капіталів, технологій, інформації, робочої сили, інвестицій тощо. Найважливішими елементами фінансової глобалізації є великі фінансові корпоративні структури - комерційні банки, страхові компанії, інвестиційні фонди, аудиторські фірми, фондові та валютні біржі. Під впливом змін у світовій економіці ліквідуються законодавчі й економічні перепони між національними господарствами, здійснюється процес глобалізації світового фінансового ринку. Головною його ознакою є формування фінансового простору, що охоплює всі без винятку національні системи.

Фінансова система України не може відокремитися від впливу процесів глобалізації і має адаптуватися до зовнішньоекономічних тенденцій. Тому до пріоритетів розвитку вітчизняного фінансового ринку належать:

- відкриття ринку для іноземних інвесторів на основі прагматичної політики з додержанням національних інтересів;
- підвищення вимог до гарантій платоспроможності компаній та їхньої фінансової стійкості;
- розвиток інфраструктури фінансового ринку;
- удосконалення законодавства, поліпшення його поняттєвого апарату в контексті гармонізації з міжнародними нормативно-законодавчими документами, що зумовлено перспективами інтеграції України у світові економічні структури;
- забезпечення належного контролю за виконанням законодавства і нагляду на стадії заснування компаній;
- створення сучасних моделей управління фінансовими відносинами;

- збільшення інвестицій у реальний сектор економіки;
- стимулювання заінтересованості інвесторів в акціях вітчизняних компаній;
- кадрове оновлення.

Виконання перелічених завдань стане основою ефективного розвитку вітчизняного фінансового ринку.

Сучасна економічна доктрина України спирається на принцип багатовекторності і спрямована на гармонізацію фінансової системи країни зі світовими системами та на вступ до Світової організації торгівлі (СОТ) [6, с.24].

Вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ) передбачає, серед іншого, лібералізацію іноземного доступу на вітчизняний фінансовий ринок. Відповідне завдання керівництва держави полягає у створенні сприятливих умов інтеграції задля розширення потенційних вигод і мінімізації можливих негативних наслідків. Найперше необхідно чітко сформулювати концепцію розвитку галузі, об'єктивно оцінивши існуючі й очікувані проблеми в різних її сегментах.

У нормативних актах СОТ зобов'язання щодо відкриття ринків, затверджені П'ятим протоколом Генеральної угоди з торгівлі послугами (ГАТС). Протокол охоплює близько 95% міжнародної торгівлі банківськими та страховими послугами, цінними паперами і фінансовою інформацією. Відповідно до цього документа після вступу до СОТ Україна має лібералізувати доступ на свій внутрішній ринок, забезпечивши максимальне сприяння та недискримінаційний режим, а також арбітраж, визнання ліцензій, підтвердження професійної кваліфікації тощо.

Узагальнивши досвід різних за соціально-економічною типологією країн - членів СОТ, можна виділити такі механізми регулювання доступу на фінансовий ринок: вимоги спеціального дозволу (Бельгія, Іспанія); організаційні обмеження, наприклад, необхідність реєстрації іноземних компаній у формі акціонерних товариств (Австрія, Польща); заборона діяльності посередників чи брокерів (Болгарія); створення іноземних відділень (Чилі); заборона розширення сфери діяльності (Бразилія). Серед обмежень національного режиму застосовуються посилені вимоги до мінімального розміру капіталу іноземного інвестора та його платоспроможності; вимоги до громадянства членів ради директорів (Австралія, Греція, Італія, Квебек у Канаді, Фінляндія, Швеція); заборона управління компанією іноземцем упродовж 3 років після вступу до СОТ (Болгарія); більший розмір оподаткування іноземних компаній (Швеція, деякі провінції Канади і штати США, Чилі) [3, с.83]. При цьому підвищене оподаткування притаманне розвинутим ринкам. У східноєвропейських країнах воно використовується менше, тому що перешкоджає залученню іноземних коштів.

Таким чином, можна зробити висновок, що цілком відкритих фінансових ринків у світі не існує, кожна країна намагається захистити свій внутрішній ринок, запроваджуючи різні обмеження. Конкретні умови доступу іноземних компаній на національні ринки визначаються мірою зацікавленості держави у збереженні контролю над національною фінансовою системою. У низці країн практикується введення національних бар'єрів шляхом прийняття підзаконних актів, що унеможливають реальне входження іноземних компаній на національні ринки. Водночас існує необхідність створення сприятливих умов для припливу іноземного капіталу в країну, оскільки є чимало переваг його присутності на національному фінансовому ринку.

Існують три головних фактори впливу на фінансовий ринок України: глобалізація усієї світової економіки; інтеграція в ЄС та інтеграційні процеси фінансових ринків країн, що входять у СНД.

Глобалізація супроводжується придбанням українських компаній інвесторами інших країн. Як відомо, критерієм глобалізації і ринковості економіки слугує рівень її відкритості. На жаль, згідно з висновками Світового банку, Україна за цим критерієм посідає одне з останніх місць [6, с.25]. Проте іноземні компанії, все ж таки, активно проникають в Україну й одержують від цього чималий прибуток.

Інтеграція в Європу вимагає відповідності принципів торгівлі послугами в Україні міжнародним стандартам (найперше, правилам СОТ). Вже сьогодні треба розробити стратегію і механізми, що дозволять в оптимальний строк подолати наявні перешкоди. Прагнення України до інтеграції в ЄС продиктоване великою місткістю європейського ринку, високим рівнем стандартів пропонованих послуг і захисту прав людини, більш стійким становищем ЄС в умовах фінансової кризи порівняно з іншими економічними об'єднаннями світу, співробітництвом у сферах торгівлі товарами та послугами тощо.

Співробітництво України з країнами СНД у фінансовій сфері має включати: а) зближення нормативно-правової бази цих країн; б) дотримання єдиної політики щодо діяльності закордонних партнерів на ринках СНД;

в) стимулювання економічної інтеграції підприємств і компаній недержавної форми власності; г) зближення національних стандартів зі стандартами ЄС.

Таким чином, можна зробити висновок, що успішний розвиток глобалізаційних процесів на національному фінансовому ринку залежатиме від фінансової стійкості компаній та потенційних споживачів. Оскільки обмеження глобалізації є нереальним, єдино правильні дії за цих умов – вироблення нових підходів до регулювання національного фінансового ринку, формування ефективних моделей управління фінансовими відносинами в Україні. З огляду на це потрібно визначити параметри й тенденції розвитку сучасного світового простору та фінансового ринку загалом; сформулювати систему інструментів нового регулювання, які б оперативно реагували на ймовірні суттєві зміни у фінансовій діяльності; забезпечити поступове звуження сфери використання глобальних механізмів регулювання фінансових відносин за рахунок максимального зменшення податкового навантаження на фінансову діяльність; запровадити принципи оподаткування, які діють - країнах Європейського Союзу.

Джерела та література

1. Балабанов И.Г. Основы финансового менеджмента: Как управлять капиталом? – М.: Финансы статистика, 2004.
2. Барановський О.І. Фінансова безпека. – К.: ФЕНІКС, 2003.
3. Наринский А.С., Гаджиев Н.Г. Контроль в условиях рыночной экономики. – М.: Финансы и статистика, 2003.
4. Романів М.В. Державний фінансовий контроль. – К.: НІОС, 2000.
5. Федоренко С.В. Проблеми залучення іноземних інвестицій і розвиток економіки України // Про приватизацію: Держ. інформ. бюл. – 2003. – №2
6. Шірінян Л., Глуценко А. Вплив фінансової глобалізації на страхування в Україні // Економіка України – К.: „Преса України”, 2004. – №5.

Резнік Н.П.**МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ**

Постановка проблеми. Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в Україні залишається питанням стратегічної важливості, від реалізації якого залежать соціально-економічна динаміка, ефективність залучення у світовий поділ праці, можливості модернізації на цій основі національної економіки.

Завданням уряду є створення сприятливого інвестиційного клімату і забезпечення додаткових стимулів тим суб'єктам, які ефективно працюють у пріоритетних для економіки країни напрямках.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання щодо формування та оцінки інвестиційного клімату знайшли відображення у роботах вітчизняних науковців: І.Бланка, І.Бураковського, О.Гаврилюка, Б.Губського, В.Єременка, Д.Лук'яненка, В.Мельника, О.Носової, А.Пересади, А.Поручника, О.Рогаць, В.Савчука, В.Федоренка, А.Філіпенка, О.Шаповалова, О.Шниркова та інших.

Невирішені раніше проблеми. Незважаючи на велику кількість наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів щодо проблем формування інвестиційного клімату, необхідно зауважити, що чинники, які його формують на різних рівнях, є недостатньо адекватно систематизованими.

Під поняттям «інвестиційний клімат» розуміють ступінь сприятливості ситуації, що складається в тій чи іншій країні (регіоні, галузі), для ймовірного надходження інвестицій у цю країну (регіон, галузь).

Досліджуючи понятійний апарат економіки інвестицій в Україні Просович О., стверджує, що основними чинниками, які діють на зміст цього поняття, є політичні, правові та інфляційні. При цьому автор зазначає, що привабливість інвестиційного клімату або середовища визначається з допомогою інтегральної оцінки дій суспільних чинників, які характеризують адаптованість політико-економічної системи до реформування та вірогідний рівень інвестиційних ризиків, що враховуються потенційними інвесторами [1].

Щоб дати оцінку інвестиційного клімату, треба охарактеризувати п'ять найбільш важливих складових: політичне середовище, правове середовище, макроекономічні чинники, податкове оточення, регуляторний вплив.

- Політичне середовище характеризується такими показниками, як стабільність політичної системи, наявність/відсутність конфліктів між політичними опонентами, частота зміни урядів, кількість політичних скандалів, ступінь довіри до влади тощо.
- Правове середовище характеризується наявністю стабільного законодавства, конституційних законів, кодексів, законів, що захищають права власності та права інвесторів, їх несуперечливістю, простотою та чіткістю, що передбачає наявність прямої дії і механізмів виконання, а також ефективністю судової системи.
- Економічні чинники характеризуються динамікою грошово-кредитної сфери, банківської системи та інших складових інфраструктури економіки, експортно-імпортних операцій, рівнем інфляції, стабільністю національної валюти, станом внутрішнього ринку та його довгостроковим потенціалом, рівнем ресурсної забезпеченості та інвестування, показниками фінансової стабільності, наявністю вільних трудових ресурсів, рівнем їх професійної кваліфікації та вартості тощо.
- Податкове оточення характеризується розподілом податкового тиску, рівнем податкового навантаження, наявністю податкових стимулів до інвестування.
- Регуляторний вплив характеризується прозорістю та послідовністю державної політики, здатністю досягати поставлених стратегічних цілей і дотримуватися поточних зобов'язань, рівнем впливу на інвесторів із боку органів державної влади різного рівня у вигляді вимог стосовно реєстрації, ліцензування, сертифікації підприємницької діяльності тощо [2].

Мета дослідження. Дати оцінку інвестиційному клімату та проаналізувати види і складові, які на нього впливають; виділити чинники, які впливають на інвестиційний клімат та знайти шляхи його покращення.

Методика дослідження. У процесі дослідження застосовувалися такі наукові методи: теоретичного пошуку, який використано при вивченні наукової проблематики з питань інвестиційної діяльності; абстрактно-логічний метод, який дозволив провести теоретичні та методологічні узагальнення і сформулювати висновки.